

(4)

(g) পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ কোনটো ধাৰণা শতাংশৰে দেখুওৱা হয় ?

Which concept in statistics is shown in percentage?

(i) গুণোত্তৰ মাধ্য
Geometric mean

(ii) সূচক সংখ্যা
Index number

(iii) প্ৰসাৰ
Range

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়
None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(h) অন্তৰ্বেশনৰ এটা ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

Mention one use of interpolation.

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following :

(a) প্ৰতিচয়ন
Sampling

(b) মাধ্যকী
Median

(5)

(c) মানক বিচলন
Standard deviation

(d) ফিছাৰৰ আদৰ্শ সূত্ৰ
Fisher's ideal index

(e) নিউটনৰ পশ্চাত্তী সূত্ৰ
Newton's backward method

3. (a) পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া। পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োগ আৰু অপপ্ৰয়োগ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা। $3+8=11$
Define statistics. Discuss the uses and abuses of statistics.

অথবা / Or

(b) মুখ্য তথ্য আৰু গৌণ তথ্যৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা। মুখ্য তথ্য সংগ্ৰহ কৰাৰ যি কোনো তিনিটা পদ্ধতি আলোচনা কৰা। গৌণ তথ্যৰ উৎসসমূহ উল্লেখ কৰা। $4+5+2=11$
Distinguish between primary data and secondary data. Discuss any three methods of collecting primary data. Mention the sources of secondary data.

4. (a) মাধ্য আৰু বহুলকৰ সংজ্ঞা দিয়া। অবগীকৃত আৰু বগীকৃত তথ্যৰ ক্ষেত্ৰত এই মাপ দুটা কেনেকৈ গণনা কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা। $4+4+4=12$
Define mean and mode. Explain how these measures are calculated in case of ungrouped and grouped data.